

BARTÓK ZSÓFIA ÁGNES – RADÓ CECÍLIA: AZ ÉRDY-KÓDEX TABULÁJÁNAK KÉSZÍTÉSE ÉS FELHASZNÁLÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI

A könyvnyomtatás elterjedésekor a tabulákat olyan munkaeszközként kezelték, amelyeket bárki szabadon formálhatott a saját szándékai és feladatai szerint, így például jellemző, hogy vannak olyan tárgymutatók is, amelyek ugyanahhoz a műhöz készültek, mégis különbözőek. A tárgymutató tehát mindig sajátos szempontok alapján végzett, az elkészítőktől függő kísérlet arra, hogy egy mű anyaga könnyebben hozzáférhető legyen.¹

Ma már a digitalizált korpuszokban egyszerűen rá tudnánk keresni egy-egy szóra, de ezzel a módszerrel esetenként túl sok adat között kellene válogatnunk. Ezzel szemben a tabula alphabeticák csak olyan szöveghelyeket tartalmaznak, ahol kifejtés is van, tehát nem csak megemlítik a keresett kifejezést. Így például Temesvári Pelbárt *De Sanctis*ának tabulájában 6 tárgyszó utal búcsúval (azaz *indulgentiával*) kapcsolatos szöveghelyre, ezt a digitalizálás során további hét tétellel tudták bővíteni, ugyanis a cédulázó egyes kifejtett részek felett átsiklott. Ehhez képes a digitális szövegben való kereséssel az *indulgenti* betűsorra 61 előfordulást találhatunk csupán a *De Sanctis* nyári részében.²

Tehát az Érdy-kódex digitális kiadásának elkészültével is ugyanúgy hasznos a tabula használata, mint korábban volt. Mivel az Érdy-kódexhez nem tartozik tabula alphabetica, esetünkben nem is tabula bővítésről van szó, mintahogyan a Pelbárt szövegeknél volt, hanem egy önállóan létrehozott munkaeszközzel. Ezt a tabulát természetesen nem szánjuk véglegesnek: bővítése, alakítása a tabulák jellegéből adódóan nagyon is elképzelhető.

A nyomtatott sermo-ciklusok általában alfabétikus tabulával jelentek meg, de vannak tabula nélküli kötetek is. Ezek a tabula nélküli kötetek általában a *De sanctis* részt tartalmazzák. Ennek az lehet az oka, hogy a szentekről szóló prédikációkat hagyományosan főképp legendák alkották, a morális mondanivaló ezekhez kapcsolódott szorosán, így mivel ismerték a legendák tartalmát, egyszerű volt bennük a tematikus eligazodás, és nem volt szükségük tabulákra.³ Az Érdy-kódex kicédulázásakor mi is az episztolákat és evangéliumokat dolgoztuk fel, a terjedelmesebb legendákat tartalmazó rész tabulájának elkészítése egy külön feladat lehetne a későbbiekben.

A tabula alphabeticák elemei a tárgyszók, amelyek egy tudatosan megválasztott kulcsszóval kezdődnek. A kulcsszót egy több szóból álló, címszerű vagy mondatszerű rész

¹ BÁRCZI Ildikó, *Ars compilandi: A késő középkori prédikációs segédkönyvek forráshasználata*, Universitas Könyvkiadó, Budapest, 2007, 586.

² *Uo.*, 157.

³ *Uo.*, 592.

követi.⁴ A latin nyelv alkalmasabb rá, hogy a mondat kulcsszavát a mondat legelejére tegye, ezért a latin nyelvű tárgymutatókban legtöbbször nincs a tárgyszók előtt egy címkeszerűen kiemelt kulcsszó. Mi azonban minden tárgyszót kulcsszóval kezdtünk, amely után egy gondolatjellel elválasztva következik a részletezőbb mondat. Ezzel nemcsak azt kerültük el, hogy felborított szórendű mondatokat kelljen írunk, hanem a tabulában való tájékozódást is gyorsítottuk. A tabulánkban szerepel még egy latin nyelvű oszlop is, amely ezeknek a kulcsszavaknak a latin megfelelőit tartalmazza. A harmadik oszlopban pedig a jelölt szövegrész helye található a kódex paginaszámának és oszlopának megjelölésével. Az oszlopokon belül azonban a szokásostól eltérően nem tudunk pontosabb helyet megadni, ugyanis a Karthauzi Névtelen nem osztotta fel betűk vagy számok segítségével kisebb részekre a szöveget.

Sok témát és címszótípust, amelyek gyakran megjelennek a latin segédkönyvek tabuláiban, a mi tárgyszavaink között is meg lehet találni. Tabulánk nagy számban tartalmaz üdvtörténeti eseményekre, bibliai történésekre utaló tételeket, mint pl.:

Adventus	Eljövétel – Krisztus testbeni eljövetele szükséges, hogy bennünk lakjék a remény és a szeretet.	005a
Creatio hominis	Ember teremtése – a hatodik napon, azaz pénteken teremtette Isten az embert.	028a
Magi ab oriente	Három királyok – Hogyan jöttek a három királyok Jézushoz?	066a
Excrucio Christi	Jézus kínhalála – Jézus halálára kell gondolni a reménytelenségben.	081b
Nuptiae in Cana	Kánai menyegző – a hat vödör víz az a hat szentség, ami a mostani lelkeknek gyógyulására van, de az, aki nem hisz benne csak víznek látja, míg, aki hisz benne, az bornak látja.	075a
Immaculata concepito	Szeplőtelen fogantatás – Krisztus csodaképpen tisztaságos szűznek szeplőtelen méhétől született.	040b
Iudicium	Utolsó ítélet – Hogyan történik majd az ítélet?	010b

Számos tárgyszó utal szentségekkel, vallási tartalmú gesztusokkal, tulajdonságokkal foglalkozó szöveghelyekre,⁵ mint ahogyan a következők teszik:

Sactimonium	Szentség – milyen szentséggel kell a megszületett Isten elé járulni?	042a
Coniugium	Házasság – aki felbontja a test szerinti egységet, az méltó a pokolra, mert az Isten és az ember közötti egység jelét bontja meg.	076a

⁴ Uo., 13.

⁵ Uo., 613.

Confessio	Gyónás – hiába gyónja meg az ember a bűneit, ha nem hiszi, hogy az Isten megbocsát.	101a
Baptizmus	Kereszttség – A kereszttség hasznossága – Szentlélek jövedele; ártatlanság megadása, bűnnek elmosása; Mennyország megnyílása; kereszttel megjelölés; az ördög hatalmának csökkentése; örök életben fiúi részeltetés.	071b
Elemosyna	Alamizsna – a harmadik vödör víz a kánai menyegzőn, a penitencia harmadik része.	075b
Maledictio	Átok – az első átok Napkeletről áradott ki, mert ott átkozta meg Isten az embert az első bűn miatt.	064b
Poenitentia	Penitencia – a penitencia hatalmas erejére kell gondolni a reménytelenségben.	081b
Misericordia	Irgalom – aki irgalmasságot gyakorol ébren, az nem veszíti el az irgalmasságot álmában sem.	083a
Oratio	Ima – Az Isten nem hallgatja meg azok imáját, akik nem akarják az ő szavát hallani.	095b
Humilitas	Alázat – ha az ember tudná, hogy még nincs halálos bűnben, akkor nem lenne alázatos.	081b
Perseverantia	Állhatatosság – A három királyok állhatatosan keresték Jézust a messzi úton.	065a

A hivatkozott szerzők neveit nem írtuk ki, de ezt leszámítva szerepeltetjük a személyneveket:

Arrius	Arrius – eretnek: a Fiú is teremtett lény.	114b
Macedonius	Macedonius – eretnek: a Szentlélek nem származik a Fiútól.	114b
Augustus	Augustus császár – Augustus császár Jézus Krisztust jelképezi.	111b
Iohannes Baptista	Keresztelő Szent János – a hívő keresztény népet jelenti, akinek alázatosságban kell élnie.	109b
Luther	Luther – az Antikrisztus eljövételének jele, mert a pápaságtól elszakadó eretnek.	030b
Heremita sanctus Antonius	Szent Antal remete – életében nagyon háborgatták a tisztulatlan lelkek.	072b
Zaccharias	Zakariás – jelentése Úr Istenről emlékező; ahogy Zakariástól János született, úgy, aki Isten jóságát, halálát és feltámadását forgatja a szívében, ott malaszt születik.	035a

Különös figyelmet fordítottunk minden képi elemre, így a jelképekre is.

Aurum	Arany – ez az Isten szeretete, melyet felé tanúsítunk.	122b
Candela	Gyertya – kereszteléskor az égő gyertya a mennyei dicsőség örök világosságát jelképezi.	072a
Columba	Galamb – Krisztusra szép galamb képében jött el a Szentlélek, ami az ártatlanságot jelképezi.	072a
Navis	Hajó – az Egyház jelképe.	127b
Via	Út – az országút a hit, amelyről sok ösvény ágazik el, mindenkihez elér egy ösvény, így nem lehet eltévedni.	035b
Caecus	Vak – a teljes gyarló emberi nemzetet jelenti.	135b

Semen	Mag – Mező az emberi lélek, amelybe az Isten jó magot ültetett: az ő képének hasonlatosságát.	085a
-------	---	------

A kifejezetten jelképként értelmezett tárgyak, élőlények, jelenségek mellett igyekeztünk minél több olyan címszót is alkotni, amelyek, bár nem feltétlenül vannak részletesen kifejtve a szövegben, egyetlen metaforikus fogalomba sűrítenek egy témakört. Emellett több metaforát és hasonlatot is szerepeltetünk. Ilyenek többek között a következő tárgyszavak:

Eclipsis solis	Napfogyatkozás – ahogy a hold eltakarja a napot, úgy homályosítja el a bűn a lelki világosságunkat.	005a
Purgatio	Takarítás – bűnbánatot kell tartani, hogy szívünk tiszta lakása legyen Krisztusnak.	005b
Medicina	Orvosság – Krisztus halála az üdvösség szükséges orvossága.	071b
Speculum	Tükör – a szentek a mennyországban az isteni ige bölcsessége miatt látják a Szentháromságot, mint egy nemes tükörben.	093a
Lilium	Liliom – ahogy a liliomról fájdalom nélkül születik az illat, úgy Szűz Mária is fájdalom nélkül szülte meg Jézust.	044a
Sol	Nap – ahogy születik a Naptól a fényesség, úgy születik és származik az Isten fia és a Szentlélek.	116a

A tárgyszók elkészítésénél az egyik legfontosabb kérdés a szövegrész átírásával kapcsolatban merült fel, hogy tudniillik mennyire közelíthetjük a mai magyar nyelvhez a beírt mondatokat. Szívesen megőriztünk egy-két érdekesebb igealakot, mint például a következő tárgyszóknál:

Luther	Luther – Sok országokat megdöglett átkozott hitetésével.	030b
Morbus	Beteg – mikor a beteg nem vehet ételt magához, kétség annak megvigasztalni.	093a

Olyan is előfordult, hogy egy-egy szokatlanabb szóelőfordulást külön tárgyszóba raktunk, pl. a gyökér esetében:

Radix	Gyökér – én vagyok Jesse gyökere.	115b
-------	-----------------------------------	------

Van, ahol viszont az eredeti forma félreértésekhez vezethetett volna, mint ahogyan a *vigyázzunk* szó esetében, ezért itt zárójelben jelöltük a mai alakot is.

Somnolentia	Álmosság – ne legyünk álmosak itt ezen a világon, hanem vigyázzunk (virrasszunk).	005a
-------------	---	------

Hasonló a helyzet az *állat* szó esetében, amikor 'dolog, létező' jelentésben használják. A négy elemmel kapcsolatban meghagytuk az eredeti kifejezést a címszónak, mivel az utána következő mondat felsorolásából úgyis kiderül, hogy mit is tárgyal az a szövegrész.

Quatuor animalia	Négy éltető állat – föld, víz, ég, tűz nem maradnak meg a nagy tüzes eső után az örök világon.	018b
------------------	--	------

A következő ábrán a kicédulázás menetére láthatunk egy példát. A szövegrészlet a Karthauzi Névtelen Negyed menyegzős vasárnapra írt prédikációjából származik, mellette pedig a 84.

pagina „b” oszlopából készült tárgyszavak találhatóak. Az első, a második és a hetedik tárgyszó külön-külön részekhez készültek, a harmadik és a negyedik tárgyszó azonban ugyanarra a mondatra utal. Tehát a „Négyféle mező van” kezdetű mondat szerepel „Mező” és „Mag” címszó mellett is, így több kulcsszón keresztül is hozzáférhetővé válik ugyanaz a szövegrészlet. Ugyanez a helyzet az ötödik és a hatodik tárgyszóval is: az „Ádám és Éva két jó mag volt” kezdetű mondat bekerült a „Földi paradicsom” és az „Ádám és Éva” címszóhoz is.

Példa egy részlet kicédulázására (084b)

Nyelvenléktár : Régi magyar kódexek és nyomtatványok. - Bp., 1974-1998. - v. 4. bl. 2. p. 132.
 K11noTheca. http://kt.lib.gte.hu/konyvtar/kt06010401/4_0_2_pg_132.html

132 ÉRDY CODEX (84-85)

harom rend hely mezőket yelenty kywe, twdnya ylyk fellőw
 alfo es közepfőw, az az menyoraa az ez vylag es embernek zywe
 lelke, kykben ew zyleteefőknec es teremteefőknec ydeyn yo
 magokat hymtőt vala, az ew zent neweenek dycheeretyre De
 5 az yrygh pokolbely erdegh myndenykre förtelmefőeghnek kon-
 kolyaat hymtee iftennek bozzwfagara, es az wr iften zolgay-
 nak veződelmőkire, kykben maftan ees torkygy ylewnk, Mynd
 ezeknek felette towabbaa valo lelky tanwlagwnkra meeg es
 neegv rend hely mezőket találwnk. kykben wr iften yo magokat
 10 hymtőt vala, twdnya ylyk ez földy paradychomban hol ott
 kezdetben es artatlanfagnak ydeyn Adam Éwa zylwenk zepłő-
 telen celetben es tellyes bölecheheegben teremttőte vala zent
 Agofton doctornak mondafa zereent. O ky yo magok vanaak
 az ket emberek, kyket wr iften twlaydon ennen zent zyneere
 15 hafonlatofagara abrazot vala. Gen. iii Es yo kertben palantalt
 vala. Gen. ii hogy ffil newekődween es zamtalan eedes gymol-
 chőt teremtween, Zeev vyragokat zylween, kyket melto lenne
 85 zent haromfag || Zyne eleyben vynny es ott erekkewl erekkeu
 velők cegetemben dychekődny De yay zereemes atyamffay,
 20 byzonyawal nagy keferw bwal halhattyok az zent lelek wr if-
 tennek bozzonkodafaat, kyt zent dauid proffetanak myatta zola
 ps. xlviii mondwan Homo cum in honore effet non intellexit ze
 Mykoron ember tyztőfőegre veetetőt volna, nem ertee meg. De
 honfollattateek az eztelen barmokhoz. My okaert mert az keferw
 25 pokolbely erdegnec enghede baromy celetnek: mykoron ez vy-
 lagayakat kewanaa es az dragalatus meennyey halhatatlanfagh-
 nak celeteet el veztee, O ky fokan vanna maftan kyk azon
 vezedelmes wiat es erdeghy regulaat köwetyk, kyknek erek
 karhozat az veege. O ky vagon maftan paradychomban bel
 30 mehet: awagy zyleteefnek wtanna, zernyew balaluual kyl meny-
 orzagban feerkőzhetyk lenky: my leen oka. byn. Annak okaert
 zykfeeg maftan fok ydeyglon valo penitencia tartaffal meg leelny,
 kyt akkoron yngen adnak vala.

Ewtőd mező rend zereent mondatyk embery leelek, kyben
 35 kezdetewl foghwan wr iften yo magot palantala ew aldot zent
 zyneenek kepeenek hafonlatofagaat Gen. iii. kyt ifteny zent
 malaztyawal meg ayandekoza. My leen oka hogy zent Agofton
 doctornak mondafa zereent az felleeges yoot ember voltakeppen

1. Ager	Mező – Háromféle mező van: felső (= Mennysország); alsó (= evilág); középső (= ember lelke, szíve)	084b
2. Zizania	Konkoly – Az ördög a förtelmesség konkolyát hintette a mezőkre	084b
3. Ager	Mező – Négyféle mező van, melyekbe az Isten jó magokat hintett	084b
4. Semen	Mag – Négyféle mező van, melyekbe az Isten jó magokat hintett	084b
5. Paradisum terrestre	Földi paradicsom – Ádám és Éva két jó mag volt, amelyeket az Isten ültetett	084b
6. Adam et Eva	Ádám és Éva – Ádám és Éva két jó mag volt, amelyeket az Isten ültetett	084b
7. Flos	Virág – A földi paradicsom virágait méltó lenne a Szentháromság színe elé vinni	084b

Az Érdy-kódexhez készített tabula alphabetica formátuma minden szempontból igyekszik kielégíteni a modern kutató igényeit. A táblázat számítógépes használata többféle lehetőséget rejt magában, amelyek megkönnyítik az adathalmaz kezelését, a kutató munkáját egyszerűsítik, és a szövegtörzs kereshetőségét megsokszorozzák. A következőkben ezeket mutatom be néhány példa segítségével.

A tárgymutató négy oszlopa négyféle rendezést tesz lehetővé, így eltérő szempontok alapján csoportosíthatjuk a bevitt adatokat. Magyar nyelvű kódexről lévén szó lássuk először a magyar nyelvű tárgyszók betűrendje szerinti rendszerezést.

Peccatum	Bűn – aki a könnyű bűnt is halálosnak ítéli, annak rövid lelkiismerete van.	026b	Kántor-péntek
Peccatum	Bűn – elhomályosítja a lélek világosságát, ezért meg kell tisztítani tőle lelkünk házát.	005b	Epistola primae dominicae
Peccatum	Bűn – ha a házasságban bűn volna, akkor Jézus nem ment volna el a kánai menyegzőbe.	125a	Vízkereszt oktávjában való vasárnap
Peccatum	Bűn – Isten nem vette magára a bűnt, de mindent más emberi tulajdonságot igen.	049a	Karácson hajnal
Peccatum	Bűn – négy szörnyű bűn vádolja az embert.	012a	Adventban másod vasárnap

Ez a fajta rendezés lehetővé teszi, hogy egymás mellé sorakoztassuk azokat a beszédeket, melyekben ugyanaz a témakör megtalálható. Az utolsó oszlopban látjuk, hogy a bűn témája nem csupán a Nagyböjti és az Adventi időszak közkedvelt témája, hanem találkozunk vele Karácsony szent napján is. A táblázatunk tehát nem csak azokat az ünnepeket teszi elénk, melyekre bizonyára magunktól is gondoltunk volna a bűn témakörének vizsgálatakor, hanem kiad olyan eredményeket is, mely más módon esetleg elkerülte volna a figyelmünket. A tárgyszók megírásánál fontos szempont volt, hogy ne csak az adott beszéd fő gondolati egységei szerepeljenek az adatbázisban, hanem a kisebb, csupán érintőlegesen felhozott gondolatok is. Így tehát a magyar nyelvű tárgyszó szerinti rendezés azokat a beszédeket is megmutatja, amelyekben a bűn témakör nem központi elem, mégis érdekes lehet a kutató számára.

A latin nyelvű tárgyszók betűrendje szerinti rendezés a hagyományos tabula alphabeticához képest egy sajátos kiegészítés. Erre azért van szükség, mert a latin egyházi nyelv számos kifejezését a kódex szerzője többféleképpen fordítja magyarra, ezáltal sokszor a magyar megnevezésből nem azonosítható elsőre a kifejezés azonossága. Vagy ugyanazon latin szó kétféle magyar jelentéssel bír, melyek a szó azonos gyökeréből adódóan mégis egymás mellé kívánkoznak. Jó példa erre az Ecclesia kifejezés.

Ecclesia	Anyaszentegyház – az Egyház anyaként vigyáz a fiaira, és már előre vigyáz az ő magzataira az eljövendő veszedelmekben.	097b	Fassang vasárnap
Ecclesia	Egyház – a hold jelképezi az Egyházat, mert ahogy a Hold a Naptól veszi világosságát, úgy az Egyház is Krisztustól.	105b	Advent másod vasárnap
Ecclesia	Egyház – jelképezi a mennyországot és a szülő.	130b	Kilencben hagyó vasárnap
Ecclesia	Templom – ember az Isten temploma	014b	Adventban harmad vasárnap
Ecclesia	Templom – Jézus elmarad szüleitől a jeruzsálemi templomban	068a	Vízkereszt innepe között való vasárnap
Ecclesia	Templom – Szent Egyház	069b	Vízkereszt innepe között való vasárnap

Láthatjuk, hogy egy latin nyelvű tárgymutatóban való keresés esetén az Egyház és a templom kifejezések egymás mellé kerülnek, és ezzel teljesebb képet adnak e két téma titokzatos egységéről. Azzal tehát, hogy az Érdy-kódex tárgymutatóját is rendezhetjük latin kifejezés szerint, lehetővé tesszük a különböző kötetek mutatóinak összevetését, mely igen megkönnyíti a forráskutatást.

A harmadik rendezési mód a tárgyszók előfordulási helye szerinti keresés. A harmadik oszlop a pontos paginaszámot és azon belül az oszlopot is azonosítja. Így a keresett tárgyszó azonnal visszakereshetővé válik a kódexben, megkönnyítve ezzel a kutató dolgát. Ez a keresési mód az egy beszédben fellelhető különböző témákat mutatja be, így a kutató az adott prédikáció elolvasása nélkül is, gyorsan képet kap a beszéd tartalmáról, mely segít dönteni a részletesebb vizsgálódások szükségességéről. Az alábbi példán láthatjuk, hogy egyetlen beszéd milyen sokféle témát érinthet.

Evangelium Iohannis	János evangéliuma – bölcsesség, bőséges malaszt, és tisztesség van	054a	Karácson nagymise
---------------------	--	------	-------------------

	ebben a szövegben.		
Pater	Atya – Isten a mi atyánk is lett, mivel Jézus a testvérünknek mondta magát.	054a	Karácson nagymise
Dignitas	Méltóság – miért tett ilyen nagy méltóságot az Isten, hogy emberi testben jött el?	054b	Karácson nagymise
humilitas	Alázat – Miért alázta meg magát az úr így, hogy emberi testben jött el?	054b	Karácson nagymise
humilitas	Alázat- minél nagyobb méltóságból alázza meg valaki magát, annál nagyobb az értéke annak.	054b	Karácson nagymise
Natura divina	Isteni természet – Jézus isteni természete nem vészett el felvéve a halandóságot, hanem egyszerre volt jelen mindkettő.	054b	Karácson nagymise
dignitas	Méltóság – Jézus istenségét nem kisebbitette, hogy halandó testbe öltözött, hanem még nagyobb dicséretre buzdít.	055a	Karácson nagymise
Gloria	Dicsőség – miképpen látták az emberek Isten dicsőségét? (keresztelésekör, a színeváltozáskör, mennybe menetelkor)	055a	Karácson nagymise
incorporatio	Megtestesülés – azért jelent meg emberi alakban az Isten, hogy példát mutasson a tanításával és életével.	055a	Karácson nagymise

Láthatjuk tehát, hogy a tabula különböző rendezési módjai különböző kutatási igényeket elégítenek ki, illetve más-más szempontból nyerhetünk bepillantást a kódex tartalmába. A latin tárgyszó felvételének szükségességéről már szoltunk, így végezetül már csak egyetlen kezdetleges példát szeretnénk mutatni arra, hogy a forráskutatásban milyen módon is használhatjuk a különböző művekhez készített tárgymutatókat.

127	Crucis figuratio, revelatio, inventio; ibidem c. I. per totum.	Caracciolus 14.1
126	Crucis sublimitas, dignitas et magnificentia, exaltatio et adoratio: pulcherrima materia multum prolixa habetur sermone XIV. per totum.	Caracciolus 14.
	Crux	012a
	Crux	012b
	Crux	037b

	CruX	095b
	CruX	100a
128	CruX sancta quomodo exaltata est, sermone XIV. c. II. per totum.	Caracciolus 14.2
129	CruX sancta, in qua Christus pependit, quomodo est adoranda; sermone XIII. per totum, et ibidem pulchre habetur, quomodo aliae cruces, in quibus non pependit, sint adorandae.	Caracciolus 13

Ezen a példán az Érdy-kódexben és Robertus Caracciolus De laudibus sanctorum beszédgyűjteményében fellelhető olyan helyeket gyűjtöttük ki, ahol a Szent Kereszt témaként szerepel. Így egymás mellé kerülnek bizonyos egyező tartalmi elemek, és fény derül a különbségekre is. Ez nagymértékben leegyszerűsíti a kutatást, hiszen bizonyos szövegrészeket vizsgálatát azonnal kizárhatjuk, míg más helyek azonosságai további kutatásra ösztönöznek. Természetesen a különböző művek tabuláinak vegyítése nem mentesíti az olvasót a témacsoport alapos vizsgálatától, de bizonyos elemek megléte vagy épp hiánya előfeltevéseket hordoz, melyekbe a kutató mintegy sorvezetőbe kapaszkodhat.

Előadásunkban tehát egy olyan eszköz készítését kívántuk bemutatni, mely a középkori tabula-készítésből táplálkozik, ám azt ötvözi a modern kor számítógépes lehetőségeivel és igényeivel, és így sokoldalú segítőjévé válik a forráskutatóknak.